

Roll No.

Total Pages : 6

10225/NK**Q-12/2111****PHILOSOPHICAL FOUNDATIONS****OF EDUCATION**

Paper-I

Semester-I

(Regular & D.E.)

Time Allowed : 3 Hours] [Maximum Marks : 70

Note : The candidates are required to attempt **two** questions each from Sections A and B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 10 short answer type questions carrying 3 marks each.

10225/NK/794/W/1,010

[P. T. O.

SECTION—A

1. Explain the relationship between Education and Philosophy. 10
2. Describe the main determinants of Education. 10
3. Explain the Scope of Education. 10
4. Describe the role of Philosophy in Education. 10

SECTION—B

5. Explain the main features of Naturalism. 10
6. Describe Educational approach according to Rousseau. 10
7. Describe the role of Education in inculcating Values. 10
8. Describe the main features of Idealism. 10

10225/NK/794/W/1,010 2

SECTION—C

9. Write short notes on the following : 10×3=30

- (i) Meaning of Philosophy.
- (ii) Role of Education for character building.
- (iii) Define the Cultural aims of Education.
- (iv) Importance of Social aims of Education.
- (v) Meaning of Epistemology.
- (vi) Concept of Hierarchy.
- (vii) Educational thought according to Tagore.
- (viii) Importance of Vocational aims of Education.
- (ix) Meaning of Axiology.
- (x) Role of Education for individual development.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

1. ਸਿਖਿਆ ਅਤੇ ਫਿਲਾਸਫੀ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10
2. ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਿਰਨਾਇਕਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10
3. ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਕਾਰਜ-ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10
4. ਸਿਖਿਆ ਵਿੱਚ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ—B

5. ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀਵਾਦ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

6. ਰੂਸੋ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਅਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10
7. ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਿਖਿਆ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10
8. ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ—C

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ : 10×3=30
- (i) ਫਿਲਾਸਫੀ ਦੇ ਅਰਥ।
- (ii) ਚਰਿੱਤਰ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਸਿਖਿਆ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ।
- (iii) ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
- (iv) ਸਿਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ।
- (v) ਗਿਆਨ ਮੀਮਾਂਸਾ ਦੇ ਅਰਥ।

- (vi) ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ।
- (vii) ਟੈਗੋਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਅਕ ਚਿੰਤਨ।
- (viii) ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਵਿਵਸਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ।
- (ix) ਮੁੱਲ-ਮੀਮਾਂਸਾ ਦੇ ਅਰਥ।
- (x) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਿਖਿਆ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ।